

نام خانوادگی:	نام پدر:	پایه:	نام دبیر:
نام مدرس: علوم و فنون ادبی (۱) دهم	تاریخ:	زمان آزمون:	سوالات ارزشیابی نوبت اول سری ۴
نمره با عدد:	نمره با حروف:	سال تحصیلی:	به نام خداوند علم و قلم
اداره ی آموزش و پرورش	دبیرستان	سال تحصیلی	

ردیف	مبانی تحلیل متن و تاریخ ادبیات (۴نمره)	بارم
۱	هر یک از موارد زیر، در کدام یک از (قلمرو زبانی، ادبی و فکری) جای می گیرند؟ الف) بررسی متن از دید قالب و قافیه (.....) ب) بررسی متن با توجه به نوع نگرش به جهان (.....) ج) بررسی متن از دید ترکیبات و قواعد دستوری (.....)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید. الف) متن های زبان و ادبیات فارسی به دو بخش و تقسیم می شوند. ب) قدیمی ترین طبقه بندی انواع ادبی در یونان باستان صورت گرفته است؛ چهار نوع حماسی و ج) زبان های ایرانی میانه، به دو گروه زبان های و تقسیم می شوند. د) از کتاب های نثر فارسی در دوره سامانی می توان به و اشاره کرد.	۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵
۳	چه موضوعات شعری در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم به وجود آمد؟ (۱) (۲)	۱
موسیقی شعر (۶نمره)		
۴	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه بدهید. الف) عوامل پیدایی شعر: و ب) فهم احساس و آهنگ موجب کشف لحن شعر می شود و کشف لحن موجب	۰/۵ ۰/۵
۵	نمونه های زیر را بخوانید؛ آن ها را از دید آهنگ و موسیقی با هم مقایسه کنید و تفاوت آن ها را بیان کنید. الف) «ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود / وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود محمل بدار ای ساربان، تندی مکن با کاروان / کز عشق آن سرو روان، گویی روانم می رود» ب) «بیا تا همه دست نیکی بریم / جهان جهان را به بد نسپریم نباشد همی نیک و بد پایدار / همان به که نیکی بود یادگار»	۱ ۱
۶	در کدام گزینه «ه» صامت است؟ الف) نامه ب) چشمه ج) کوه د) کوزه	۰/۵
۷	در کدام گزینه «و» صامت است؟ الف) دوست ب) نور ج) خواهر د) وصال	۰/۵

۸	هر بیت را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه کنید؛ سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید. «بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بُود در ترازوی خویش»	۲																																																
<table><tr><td>هجا مصراع ۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>۰/۵</td></tr><tr><td>علامت مصراع ۱</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>۰/۵</td></tr><tr><td>هجا مصراع ۲</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>۰/۵</td></tr><tr><td>علامت مصراع ۲</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>۰/۵</td></tr></table>			هجا مصراع ۱											۰/۵	علامت مصراع ۱											۰/۵	هجا مصراع ۲											۰/۵	علامت مصراع ۲											۰/۵
هجا مصراع ۱											۰/۵																																							
علامت مصراع ۱											۰/۵																																							
هجا مصراع ۲											۰/۵																																							
علامت مصراع ۲											۰/۵																																							
زیبایی‌شناسی (۶ نمره)																																																		
۹	پاسخ درست را از میان کلمات (سجع متوازن، واج‌آرایی، سجع مطرف، سجع متوازی، واژه‌آرایی) انتخاب کنید و در جای درست قرار دهید. الف) تکرار یک واج (صامت و مصوت) در سخن است؛ به گونه‌ای که بر موسیقی و تأثیر آن بیفزاید. (.....) ب) تکرار یک یا چند کلمه در سخن است؛ به گونه‌ای که بر موسیقی و تأثیر آن بیفزاید. (.....) ج) ارکان سجع در واج‌های پایانی اشتراک دارند. (.....) د) ارکان سجع در وزن اشتراک دارند. (.....)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵																																																
۱۰	در ابیات زیر، نمونه‌های «واج‌آرایی» را بیابید. الف) «پیش از اینت بیش از این، اندیشهٔ عشاق بود / مهرورزی تو با ما شهرهٔ آفاق بود» ب) «خیزید و خز آید که هنگام خزان است / باد خنک از جانب خوارزم وزان است»	۰/۵ ۰/۵																																																
۱۱	در ابیات زیر، نمونه‌های «واژه‌آرایی» را بیابید. الف) «ای دریغا، ای دریغا، ای دریغ / کانچنان ماهی نهان شد زیر میغ» ب) «پای استدلالیان چوبین بود / پای چوبین سخت بی‌تمکین بود»	۰/۵ ۰/۵																																																
۱۲	در عبارت‌های زیر «سجع» را بیابید و نوع آن را بنویسید. الف) ارادت بی‌چون، یکی را از تخت شاهی فروآرد و دیگری را در شکم ماهی نکو دارد. ب) پشت‌وپناه سپاه من بود، در دیدهٔ دشمنان خار و بر روی دوستان خال. ج) بزرگان گفته‌اند: دولت، نه به کوشیدن است؛ چاره کم جوشیدن است.	۱ ۱ ۱																																																

۱۳	نمونه‌های زیر را از دید حسّ و حال فضای شعری و عاطفی بررسی کنید. الف) «خروشید کای فرّخ اسفندیار / هم‌آوردت آمد بر آرای کار» نوع: (.....) فضا: (.....) ب) «وقت را غنیمت دان آن‌قدر که بتوانی / حاصل از حیات ای جان یک‌دم است تا دانی» نوع: (.....) فضا: (.....)	۰/۵ ۰/۵
۱۴	در بیت زیر واج‌آرایی و واژه‌آرایی را بیابید. «گوشه گرفتم ز خلق و فایده‌ای نیست / گوشه چشمت بلای گوشه‌نشین شد»	۱
۱۵	شعر زیر را از نظر قلمرو زبانی بررسی کنید. (۴مورد) آلا یا خیمگی، خیمه فروهل تیره‌زن بزد، طبل نخستین نماز شام نزدیک است و امشب ولیکن ماه دارد قصدِ بالا که پیشاهنگ، بیرون شد ز منزل شتریانان همی‌بندند محمل مه و خورشید را بینم مقابل فروشد آفتاب از کوه بابل	۲

بیست شو